

Genero-ikuspegia duten aurrekontuak & gaitasunei erreparatzea

Tindara Addabbo

European Gender Budgeting Network
Genero-ikuspegia duten Aurrekontuen Europako sarea
eta Modenako Unibertsitatea eta Reggio Emilia
Italia

tindara.addabbo@unimore.it

**GENERO-BERDINTASUNA ZAINTZEN DUTEN
AURREKONTU PUBLIKOAK**

Bilbo, 2008ko ekainak 9 eta 10

Genero auditoriaren kontua

☞ Eraginkortasuna

☞ Berdintasuna

☞ Gardentasuna

☞ Parte hartzea

Genero auditoriak ezartzen

- Testuingurua aztertzea
- Zerbitzuen eta helburuen kalitatearen adierazleak
- Diru-sarrera eta aurrekontuaren gastu eremuen eragina ebaluatzea

Testuinguruaren azterketa eta adierazleak

- Generoaren araberako estatistikak eta adierazleak eskuratzea
- Genero auditoriak egiteko beharrezko informazio esanguratsu guztia eskuratzea
- Generoarekin zerikusia duten datuak jasotzeko beharra instituzionalizatzea, genero auditoriaren prozesuaren jarraipena bermatze aldera

Ikuspegi aldaketa

- Diru-sarreretan edota produktuetan soilik oinarritutako ebaluazioaren ikuspegia alde batera uztea
- Politika publikoek ongizateari eragiten diote beren dimentsio aniztasunean eta konplexutasunean oinarrituta

Sen ikuspegia gaitasunetan oinarrituta ongizate indibidualera egokitzea

- Funtzionaltasunak lortzeko aukera indibidualak (etxe bat, osasun ona, hezkuntza etab. nola eduki)

Ikuspegi aldaketa

- ✓ Ongizatea maila indibidualean neurtzen da
- ✓ Etxeetako azterketa
- ✓ Ongizate horretan oinarritutako etxeetako pertsonen arteko gatazka aukera

Instituzioen papera

- Gaitasunak garatzea eta...
- azken horiek funtzionalitate bihurtzea

Ikuspuntu aldaketa

Bitartekoetatik xedeetara

Gastuak eta diru-sarrerak bitartekoak dira eta bertako pertsonen ongizatea politikaren xedea da.

Gaitasun zerrenda bat zehazten

- Espezifikoak testuinguaren arabera, Robeyns-ek gaitasunak hautatzeko zehaztutako irizpideak jarraituz
- Genero auditoriaren prozesuan inplikatutako **instituzioaren funtzioetan** oinarrituta
- Zerrendako definizio **parte hartzaile** baten bitartez (horrek komunitatearen parte hartzea areagotu dezake auditoria prozesuan, genero ezberdintasunei buruzko kontzientzia hartzea eragin dezake eta gobernua zerrenda jakin bati dagokionez konpromisoak hartzera bultzatu dezake)

Testuingurua aztertzeko datu berriak behar dira

- Datu-iturriak (gaitasunei buruzko lehen mailako datu-iturriak ez daude beti eskuragarri; bigarren mailako datu-iturriak ez dira beti gaitasunetara iristen, funtzionalitateetara baizik)
 - Datuek gaitasunen edota gaitasun ezberdinetako funtzionalitateen arteko interakzioa erakusten dute

Azterketarako tresnak

Gaitasunen irudikapen matritziala ondorengoan arabera:

- Instituzioetako sailak
- Instituzioetako aurrekontuen unitate arduradunak edota kostuko oinarrizko unitateak
- Instituzioen helburuak, aurrekontu arauan edo beste instituzio programa batzuetan zehazten diren bezala

Capacidades	Cognitiva	Acceso a recursos públicos y privados	vivir una vida sana	cuidar de sí misma/o y de otras personas	disfrutar del arte y la cultura	vivir en lugares adecuados, seguros y sanos	Movilidad física	Participación y ciudadanía activa
01 Planificación								
02 Comunicación								
03 Secretaría General								
04 Asuntos Generales e Institucionales								
05 Unidad legal y administrativa								
06 Coordinación de Obras Públicas								
07 gestión y auditoría interna								

2. taula Unitate arduradunen, kostu unitateen, programen eta jardueren araberako gaitasunak. Iturria: Addabbo, Corrado, Ferrari y Picchio (2007)

Unidad responsable	Coste Unitario	Programa	Actividades	Capacidades

3. taula – Gaitasunak, testuingurua eta iradokizun politikoak. Iturria:
Addabbo, Corrado, Ferrari eta Picchio (2007)

Gaitasunak	Adierazleak	Testuingurua	Iradokizun politikoak

Sail ezberdinek gaitasun berari eragin diezaioke

ZAINKETA GAITASUNA (<3 urteko haurrak)

- Hezkuntza publikoa (haurrak zaintzeko zerbitzuak)
- Osasuna eta gizarte zerbitzuak: familiarentzako zentroa, gurasoentzako subsidioa

Modenako Udaleko Genero Auditoria

Zaintzeko gaitasuna eta lanaren bitartez baliabideak eskuratzeko gaitasuna

- 🌈 Haurrak zaintzeko zerbitzu publikoen genero-eragin positiboa, tarifek diru-sarreraren fusioa eragiten duten arren
- 🌈 Haurrak zaintzeko geroz eta zerbitzu pribatu gehiago publiko bihurtzeak soldatapeko langileen seme-alaben gizarte interakzio txikiagoa eragiteko arriskua murriz dezake eta bizitza laborala eta pertsonala batera uztartzeko lagungarria izan daiteke
- 🌈 Amak gurasoen baimeneko urtebeteko subsidioa erabiltzera bultzatzen ditu (diseinua eta hautatzeko aukera direla-eta).

Subsidiatutako gurasoen baimenari buruzko iradokizun politikoak

- Subsidioaren diseinua aldatzea aitak beren zainketa gaitasuna gara dezan
- Ondorengo kasuetan etxeetan aparteko orduak kontrolatzea:
 - Adingabeek haurrak zaintzeko zerbitzu publikoak erabiltzeko dagoen probabilitatea
 - Amen lan eskaintza eta lan estatusa
- Lan jarduera guztiak zeharo eten beharrean, lanaldi partzialeko lana erraztu eta subsidiatu daiteke eta posible izango litzateke haurrak denbora partzian zaintzeko zerbitzuak eskaintzea.

Gobernu maila ezberdinek
bertan bizi diren pertsonen
gaitasunei eta ongizateari
dagokienez dituzten
interakzioak

Gaitasunen eta gobernu mailen matriza

Niveles de gobierno				
capacidades para	Municipalidad	Distrito	Región	Estado
Ser educado y formado				
Estar informado				
Trabajar				
Acceso a recursos públicos				
Vivir una vida sana				
sentirse seguro				
cuidar de sí mismo/a				
Cuidar de otras personas				
disfrutar el arte y la cultura				
vivir en espacios sanos y seguros				
Movilidad física				
Participación y ciudadanía activa				20